

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XV. évfolyam, 22. szám, 2012

Megjelenik kéthetente
2012. november 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Németh Noémi
nemethn@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék termelői ára.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	7
Nemzetközi piaci információk.....	11
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	12
Az olajos magvak és származékainak jegyzése.....	13
Nemzetközi piaci információk.....	16
CUKORPIACI JELENTÉS.....	17
Agrárpolitikai Hírek.....	17

ÖSSZEFOGLALÓ

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériuma (*USDA*) novemberi világpiaci kitekintésében a búza globális termésére vonatkozó előrejelzését az egy hónappal korábbihoz képest 1,6 millió tonnával 651 millió tonnára csökkentette a 2012/2013. gazdasági évre.

Az *USDA* szerint az EU-ban 54,6 millió tonna kukorica kerülhet az idén raktárakba, szemben a tavalyi 66,2 millió tonnás terméssel. A *Strategie Grains* ugyanakkor 52,8 millió tonna termést becsül.

Az AKI PÁIR adatai alapján Magyarországon az étkezési búza termelői ára november elején 64 ezer forint/tonna körül alakult, a takarmánykukoricáé pedig 63 ezer forint/tonna szinten.

Az *USDA* világpiaci kitekintésében 267,6 millió tonnára növelte a világ 2012/2013. gazdasági évi szójababtermelésére vonatkozó előrejelzését, míg a repcemagét 59,3 millió tonnára becsülte.

Az AKI PÁIR adatai alapján a repcemag termelő ára 149 ezer forint/tonna volt november elején, a napraforgómagot tonnánként 134 ezer forintért kínálták ugyanekkor a fizikai piacokon.

A Nemzetközi Cukor Szervezet (*ISO*) előrejelzése szerint 13 százalékkal több, 5,9 millió tonna lehet a globális cukortöbblet (termelés-fogyasztás), míg az EU cukortermelése 9 százalékkal 17,6 millió tonnára csökkenhet a 2012/2013. gazdasági évben az előző szezonzhoz viszonyítva.

GABONAPIACI JELENTÉS

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériuma (*USDA*) novemberi világgiazi kitekintésében a búza globális termésére vonatkozó előrejelzését – Ausztrália romló terméskilátásai miatt – az egy hónappal korábbihoz képest 1,6 millió tonnával 651 millió tonnára csökkentette a 2012/2013. gazdasági évre.

Az *USDA* Ausztráliában 21 millió tonna búza betakarításával számol 2012-ben, 8,5 millió tonnával kevesebb az egy évvel ezelőtti mennyiségtől. Egyes helyi piacelemző cégek és gabonakereskedők szerint még ennél is kevesebb, 20,5 millió tonna búzatermésre van kilátás.

A Nemzetközi Gabonaszövetség (*IGC*) jelentése alapján jó ütemben haladnak a vetési munkálatokkal az északi féltekén. A tervezett terület várhatóan 2 százalékkal nagyobb lesz a 2012/2013. gazdasági évinél, a búza globális vetésterülete közel 223 millió hektárra emelkedhet a 2013/2014. évi szezonra. A magas terményáraknak köszönhetően nagyobb vetésterületre számítanak az EU-ban, a volt szovjet utódállamokban és az USA-ban.

A kedvezőtlen kora őszi időjárás miatt Franciaországban és az Egyesült Királyságban a gazdák a tavalyinál kisebb területen vetettek repcét, így várhatóan az őszi búza területe nagyobb lesz, mindemellett növekedésre számítanak Dániában, Németországban és Lengyelországban is. Magyarországon a NÉBIH adatai szerint 1,099 millió hektár búza termőterületet irányoztak elő, amelynek 99 százalékán fejeződtek be a vetési munkálatok november 12-éig.

Az Egyesült Államokban továbbra is tart a szárazság, ami az őszi vetésű növényeket fenyegeti. Az *USDA* legfrissebb, november 9-ei állapotminősítése szerint csupán a növényállomány 36 százaléka értékelhető jó, illetve kiváló minőségűnek (egy évvel ezelőtt 50 százalék), ami az egy héttel korábbi jelentés óta 3 százalékpontnyi romlást jelent.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) november 8-án 5 heti csúcsra, 332 USD/tonnára tört a búza fronthavi jegyzése, ami az USA jövő évi termését fenyegető szárazság, valamint Ausztráliában a növény betakarítását akadályozó esőzések hatásával magyarázható. A befektetői várakozásokhoz képest meglepően kedvezőbb *USDA* jelentés viszont az árak csökkenését vonta maga után. Az esést támogatta a fekete-tengeri régió búzakinálatának az USA-val szemben érvényesülő versenyelőnye, így november közepén 308 USD/tonna áron keres-

kedtek a januári szállítású kenyérgabonával. Párizsban (*MATIF*) ellenben az Európára irányuló biztos kereslet november 9-én egészen 280 euró/tonnáig repítette a búza legközelebbi lejáratra szóló árát, ami a chicagói trendet követve, a hónap közepére visszatért a 270 euró/tonna szintre. A Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) árupiaci szekciójában továbbra is visszafogott kereskedés jellemzi az étkezési búzát, ezért csak kisebb, felfelé történő elmozdulás figyelhető meg. A terményre november közepén 68 ezer forint/tonna áron lehetett ügyletet kötni.

Az AKI PÁIR adatai alapján Magyarországon az étkezési búza termelői ára november elején 64 ezer forint/tonna körül alakult, hasonlóan, mint a megelőző hetekben. A liszt értékesítési ára úgy tűnik a tavalyihoz képest átlagosan 20 százalékkal magasabb szinten stabilizálódott az idei év második felében, csupán minimális ingadozások figyelhetők meg hétről-hétre.

Az *USDA* legfrissebb jelentésében a világ 2012/2013. gazdasági évi kukoricatermelését az októberhez viszonyítva 700 ezer tonnával felfelé, 839,7 millió tonnára korrigálta, ami 41 millió tonnával marad el a tavaly betakarított mennyiségtől. Az Európai Unióban 2 százalékkal kevesebb, míg Oroszországban 7 százalékkal több termést prognosztizálnak, mint egy hónappal korábban.

Az elemzők szerint az EU-ban 54,6 millió tonna kukorica kerülhet az idén raktárakba, szemben a tavalyi 66,2 millió tonnás terméssel. A *Strategie Grains* ugyanakkor 52,8 millió tonna termést becsül. Az Unión belül a legnagyobb veszteségre Magyarországon (-48 százalék) és Romániában (-43 százalék) számítanak, előbbinél 4,3 millió, utóbbinál 6 millió tonna mag kerülhet le a táblákról. Lengyelországban ezzel ellentétben a kedvező időjárási körülmények miatt a tavalyi termést 50 százalékkal meghaladó, 3,6 millió tonnás kibocsátást várnak.

Ukrajnában a terület 20 százalékos növekedése ellenére a kukorica termése előreláthatóan 17 százalékkal kevesebb lesz, mint tavaly. Átlag alatti hozamok mellett a kibocsátás eléri a 21 millió tonnát, és mindössze 1,8 millió tonnával kevesebb mag kerülhet a raktárakba.

Dél-Amerikában most vetik a kukoricát: Argentínában az *USDA* 28 millió tonnás rekordtermést jelzett előre a vetésterület alapján, ami most bizonytalanná válhat az országot sújtó esőzések és áradások miatt. Egyes szakértők már csupán 22,5 millió tonnára teszik a folyó évi szezonban betakarítható kukoricatermést. A heves esőzések miatt Brazíliában a szója vetése tovább tart a

tervezettnél, így csökken a kukorica vetésére szánt idő, ezáltal kevesebb termésre van kilátás, mint ami az előrejelzésekben szerepel.

Magyarországon, a NÉBIH adatai alapján november 15-ig a kukorica teljes területének 99,7 százalékán, 1,14 millió hektáron végeztek az aratással. Az összes termés 4,6 millió tonna, a tavaly betakarított mennyiség 58 százaléka.

Chicagóban október eleje óta 290-300 USD/tonna között oldalazik a kukorica fronthavi jegyzése. Az *USDA* világpiacon kitekintését követően azonban a szójabab árának esésével párhuzamosan a kukoricajegyzések is csökkentek: november 12-én 283 USD/tonna áron kereskedtek a terménnyel legközelebbi lejáratra. Egyes piacelemzők várakozása szerint a visszafogott globális kereslet miatt az elkövetkező hetekben lassú ereszkedést figyelhetünk meg a kukorica jegyzését illetően. Párizsban ezzel szemben a búza tőzsdei árának erősödése, a

rendkívül gyenge európai kukoricatermésről szóló jelentések, valamint a terminváltás hatására november 9-én 258 euró/tonna szintre tört a termény januári ára. Ezután minimális enyhülés következett, a hónap közepén 252 eurón köthettek szerződést a befektetők a kukorika-kontraktusokra. A BÉT árupiaci szekciójában október óta 66 ezer forint/tonna körül ingadozik a takarmánykukorica fronthavi jegyzése, jelentősebb elmozdulást nem lehetett tapasztalni november első heteiben sem.

Tekintettel arra, hogy takarmánybúzából alig van hazai kínálat, a takarmánykukorica-piac október végén-november elején felélénkült az AKI PÁIR adatbázisa szerint. Ugyanakkor az egy évvel korábbi felvásárlásnak most csupán a töredéke forog (36 százalék), ami az ideai rendkívüli terméskieséssel magyarázható. A takarmánykukorica termelői ára 63 ezer forint/tonna szinten stabilizálódott novemberben, ami 33 százalékkal múlja felül az egy évvel korábbi átlagárát.

Agrárpolitikai Hírek

- Magyarország első földhaszonbérleti pályázata során a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet 2012 októberéig huszonkétezer hektár földterületre mintegy 1200

szerződést kötött meg. A pályázók több mint nyolcvan százaléka száz hektárnál kisebb földterülethez jutott.

- A termelők 2013. január 1-jétől legálisan tölthetnék munkagépeikbe a saját gazdaságukban megtermelt növényből kisajtott, tiszta növényi olajat a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásáról szóló törvénymódosítás tervezete alapján.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2012. 44. hét	2012. 45. hét	2012. 45. hét / 2012. 44. hét százalék
Étkezési búza	tonna	4 511	810	-	4 805	5 832	121
	HUF/tonna	63 854	64 985	-	65 326	64 087	98
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	20 499	3 932	10 634	30 019	35 064	117
	HUF/tonna	63 558	63 955	63 512	63 430	63 588	100
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

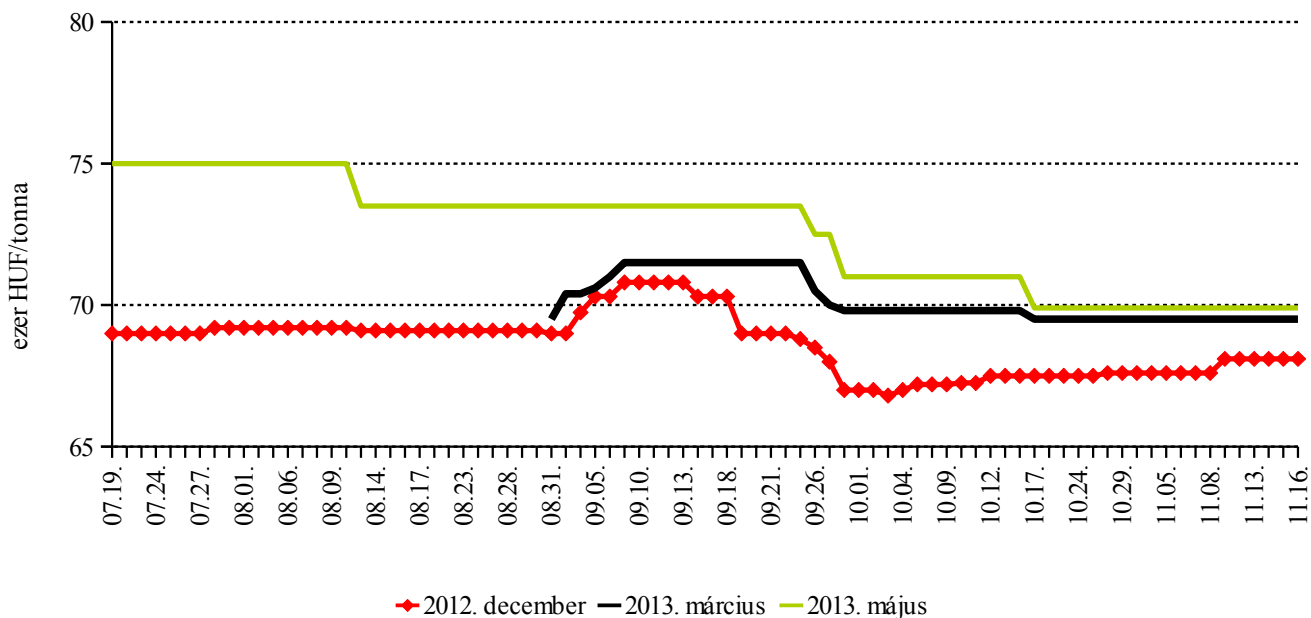
2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2011. 45. hét	2012. 44. hét	2012. 45. hét	2012. 45. hét / 2011. 45. hét százalék	2012. 45. hét / 2012. 44. hét százalék
Étkezési búza	tonna	5 078	4 805	5 832	115	121
	HUF/tonna	47 445	65 326	64 087	135	98
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	98 499	30 019	35 064	36	117
	HUF/tonna	47 808	63 430	63 588	133	100
Takarmányárpa	tonna	255	-	-	-	-
	HUF/tonna	47 580	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

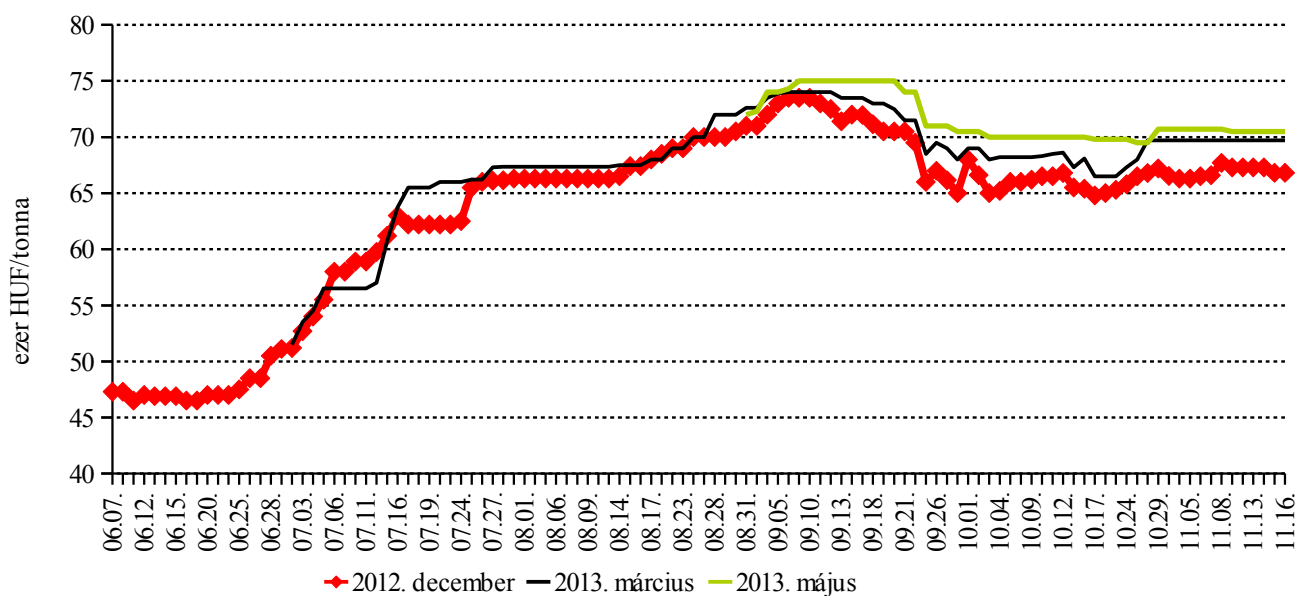
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

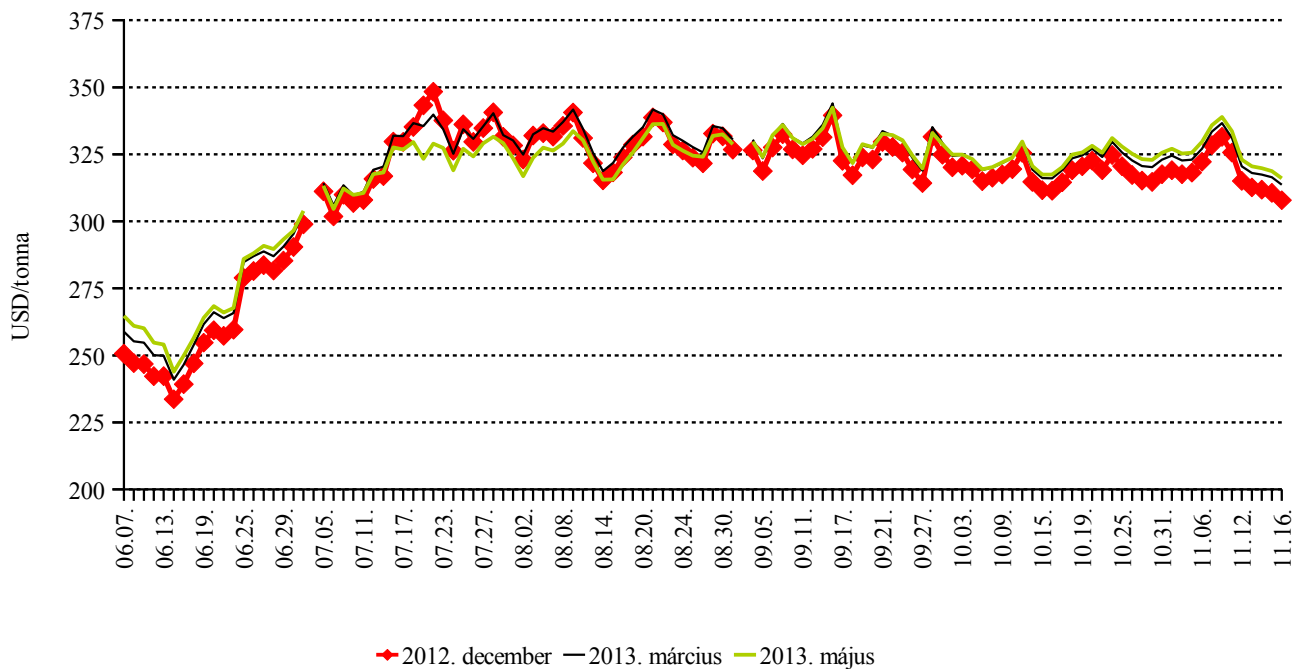
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

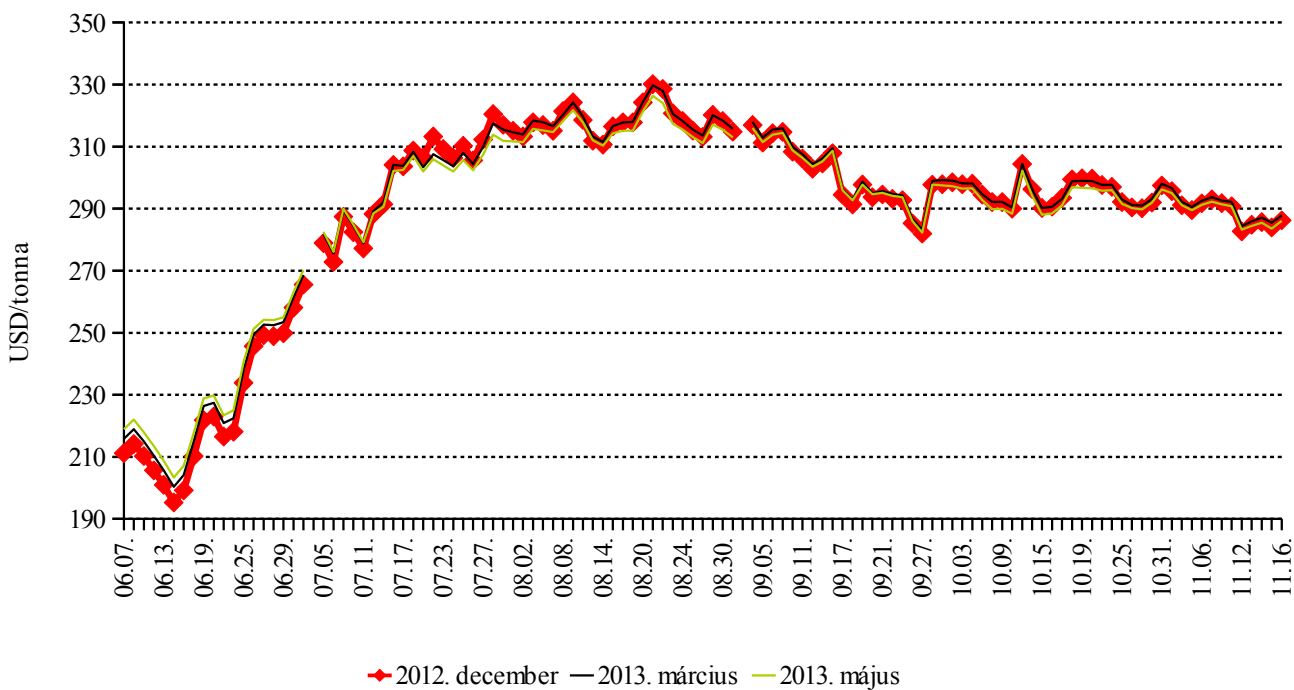
Forrás: BÉT

3. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

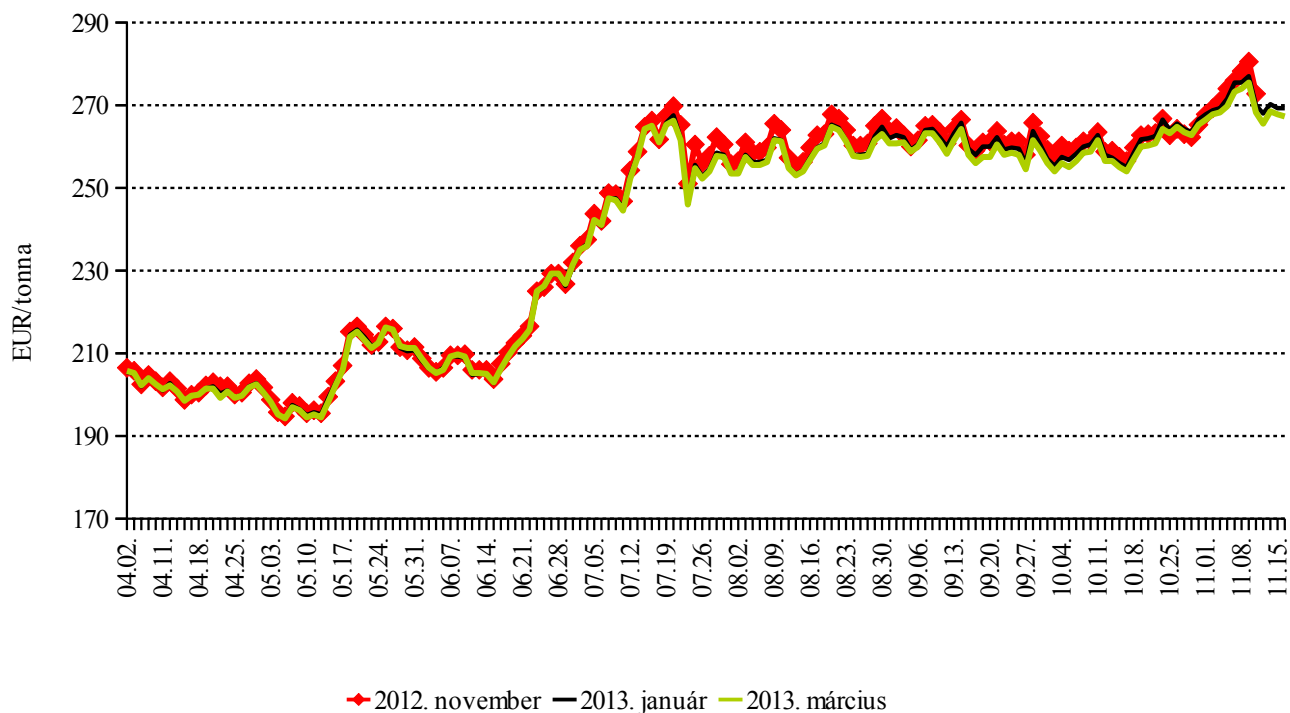
4. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

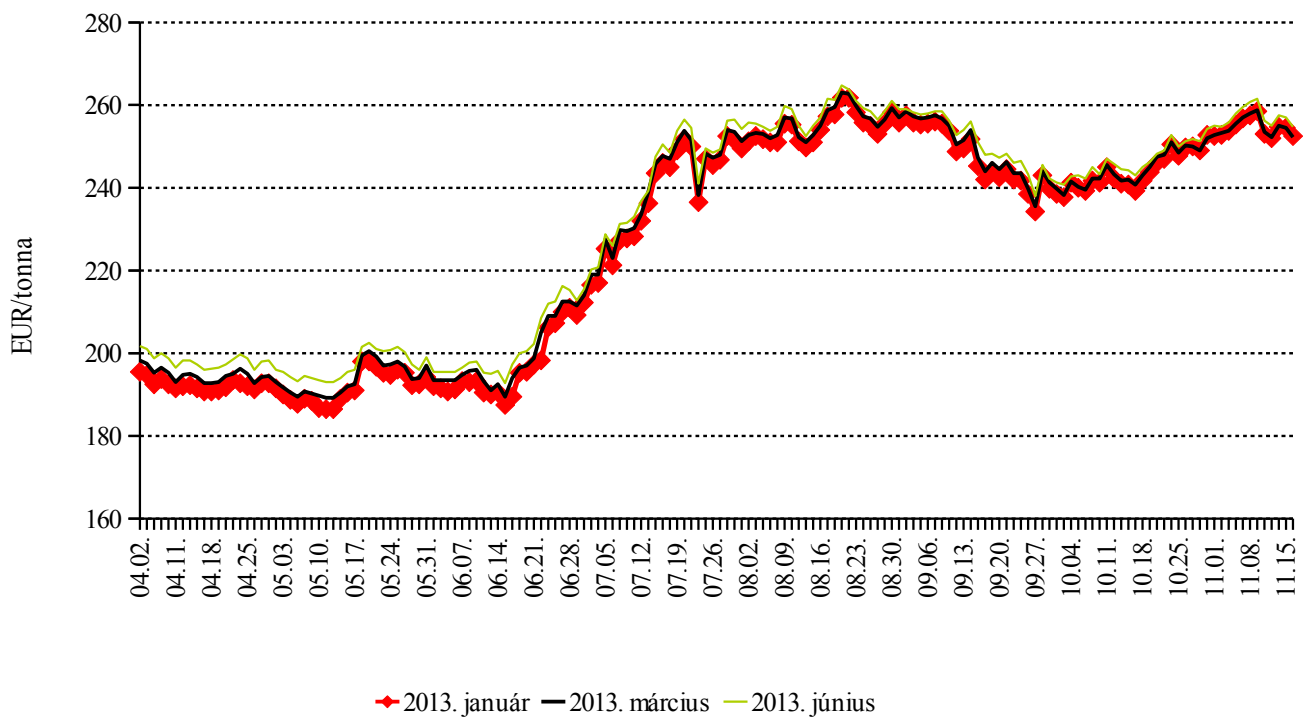

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2011. 45. hét	2012. 44. hét	2012. 45. hét	2012. 45. hét / 2011. 45. hét százalék	2012. 45. hét / 2012. 44. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	507	468	294	58	63
	HUF/kg	79	95	95	120	99
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 064	900	1 194	112	133
	HUF/kg	80	95	95	119	100
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	619	228	492	80	215
	HUF/kg	89	106	107	119	100
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	53	22	30	56	136
	HUF/kg	87	104	106	121	102
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	51	22	27	52	119
	HUF/kg	93	114	114	123	100
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	428	335	288	67	86
	HUF/kg	77	92	93	121	101
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	436	360	375	86	104
	HUF/kg	77	94	94	122	101
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	158	120	-	-	-
	HUF/kg	85	99	-	-	-
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	27	33	49	182	146
	HUF/kg	90	104	105	117	101
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	48	30	38	79	130
	HUF/kg	99	114	116	117	102

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2012. augusztus	2012. szeptember	2012. október
Finomliszt BL 55	210	227	231
Fehér kenyér	277	265	270
Félbarna kenyér	274	289	279
Étkezési búzadara AD	226	248	248

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2012. november 16.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. január	269	76 623	2012. december	308	68 817
2013. március	267	76 054	2013. március	314	70 098
2013. május	266	75 769	2013. május	316	70 641
2013. november	238	67 730	2013. július	311	69 441
2014. január	238	67 730	2013. szeptember	313	69 984
2014. március	238	67 659	2013. december	315	70 494

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. január	253	71 856	2012. december	286	63 976
2013. március	252	71 785	2013. március	288	64 327
2013. június	255	72 497	2013. május	286	63 940
2013. augusztus	257	73 066	2013. július	282	62 937
2013. november	219	62 323	2013. szeptember	247	55 299
2014. január	221	62 892	2013. december	240	53 558

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME/CBOT – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2012. december	311	69 515
2013. március	314	70 275
2013. május	317	70 744
2013. július	302	67 503
2013. szeptember	307	68 598
2013. december	307	68 598

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *USDA* novemberben publikált világszertei kitekin-tésében – az USA és Ukrajna terméseredménye miatt – az előző havinhoz képest 3,3 millió tonnával 267,6 millió tonnára növelte a világ 2012/2013. gazdasági évi szójababtermelésére vonatkozó előrejelzését. Ez 28,3 millió tonnával több, mint egy évvel korábban. Az USA-ban november 4-re a szójabab termőterületének 93 százalékán végeztek a betakarítással, és a szezon végi esőzéseknek köszönhetően előreláthatóan 81 millió tonna termés kerül az idén a raktárakba. Ez 3 millió tonnával felülmúlja az egy hónappal korábbi várakozásokat, viszont ugyanennyivel elmarad a tavalyi terméstől. A *Reuters* jelentése szerint Brazília központi termőterületein a gazdák újratetik a szóját, mivel a csapadék hiánya miatt nem kelt ki a növény. Ez egyelőre nem hat negatíván a kibocsátásra, ugyanakkor növeli a költségeket, valamint kevesebb idő marad a kukorica második vetésére. A brazil kormány 80-83 millió tonnás rekordtermést vár a 2012/2013. gazdasági évben, szemben az előző szezon 66,4 millió tonnás kibocsátásával. Így a 37 millió tonnát meghaladónak ígérkező kivitelével Brazília a világ első számú szójababexportőre lehet a folyó évi szezonban. Argentínában annak ellenére, hogy heves esőzések és áradások hátráltatják a vetést, a kormány 55-58 millió tonna szójababterméssel számol, 14-15 millió tonnával többel, mint egy évvel korábban. Az *IGC* október végi piaci jelentésében a szójadara nemzetközi kereskedelmét 58,3 millió tonnára (+1,3 millió) becsülte a 2012/2013. gazdasági évre, elsősorban az EU importjának várhatóan 5 százalékos növekedése miatt. A terméskilátások javulásával az USA daraexportja 6,8 millió tonnára nőhet (+700 ezer) az egy hónappal korábbi előrejelzéshez viszonyítva, ugyanakkor ez még mindig 2 millió tonnával kevesebb a 2011/2012. évi szezonban kiszállított mennyiségnél. Magyarországon a NÉBIH adatai szerint az idén 36 ezer hektáron takarítottak be szójababot. Az összes termés 63,6 ezer tonna volt, ami az előző évihez viszonyítva 30 százalékos csökkenést jelentett. A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) a szójabab fronthavi jegyzése szeptember óta zuhan. November elején az *USDA* legfrissebb jelentésével kapcsolatos várakozások fogták vissza a termény árának esését, majd a vártnál kedvezőbb termés-előrejelzés hatására a jegyzések zuhanni kezdtek: november 16-án már csak 508 USD/tonnán kereskedtek a szójabab-kontraktusokkal a legközelebbi határidőre. A fundamentumok – mint a kínai import lassulása és a javuló időjárás Dél-Amerikában – továbbra is a termény tőzsdei árának csökkenését jelzik.

Az *USDA* a repcemag globális termését 59,3 millió tonnára jelzi a 2012/2013. gazdasági évre, ami 1,6 millió tonnával kevesebb az előző szezonban betakarított-nál. Az elemzők az EU termelését 18,9 millió tonnára (-220 ezer), Kanadáét 13,4 millió tonnára (-1 millió) és Ausztráliáét 2,8 millió tonnára (-50 ezer) prognosztizálják. A repce vetése még nem fejeződött be Európában. Az *IGC* véleményével ellentétben (lásd Gabonapiaci jelentés) az *Oil World* szakértői úgy látják, hogy a magas piaci árak a vetésterület növelésére ösztönzik az EU termelőit, így a búza vetésterületének kárára akár 6,6 millió hektárra (+7 százalék) is emelkedhet a repce területe. A NÉBIH adatai alapján Magyarországon november 12-ig a tervezett terület 85 százalékán, 197 ezer hektáron végeztek az őszi káposztarepce vetésével.

A déli féltekén már elvetették a napraforgót. Argentínában a rendkívül csapadékos időjárás hátráltatta a munkálatokat, így az *USDA* az egy hónappal korábbi előrejelzéséhez képest 10 százalékkal kevesebb, azaz 3,6 millió tonna napraforgómag-termést vár a 2012/2013. évi szezonban, ami azonban 8 százalékkal meghaladja az előző gazdasági év kibocsátását. Az elemzők a napraforgómag- és -daraexport adatokra alapozva Ukrajna 2011/2012. gazdasági évi napraforgómag-termelését 10,5 millió tonnára (+1 millió) korrigálták az előző havi jelentésükhöz viszonyítva. Az ukrainai vámhivatal szerint ugyanis 3,84 millió tonna napraforgómagot és 280 ezer tonna napraforgómagot szállítottak ki a 2011/2012. évi szezonban. Magyarországon, a NÉBIH jelentése szerint befejezték a napraforgó betakarítását, 617 ezer hektárról 1,28 millió tonna mag került raktárakba, 8 százalékkal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a repcemag legközelebbi lejáratra szóló kontraktusának jegyzése kimozdult a 470-490 euró/tonna közötti sávból, november közepén a 460-470 euró/tonna tartományba esett. A BÉT árupiaci szekciójában a terminváltás nagy kilengést eredményezett a repcemag fronthavi árában: a 131 ezer forint/tonna áron kifutó novemberi jegyzést 140 ezer forintos jövő márciusi váltotta, ami két hét alatt visszatért a kiindulási (131 ezer forint/tonna) állapothoz.

Az AKI PÁIR adatai alapján a repcemag termelő ára 149 ezer forint/tonna volt november elején, 6 százalékkal több, mint tavaly ilyenkor. A napraforgómagot tonnánként 134 ezer forintért kínálták ugyanakkor a fizikai piacokon, 19 százalékkal magasabb áron, mint egy évvel korábban.

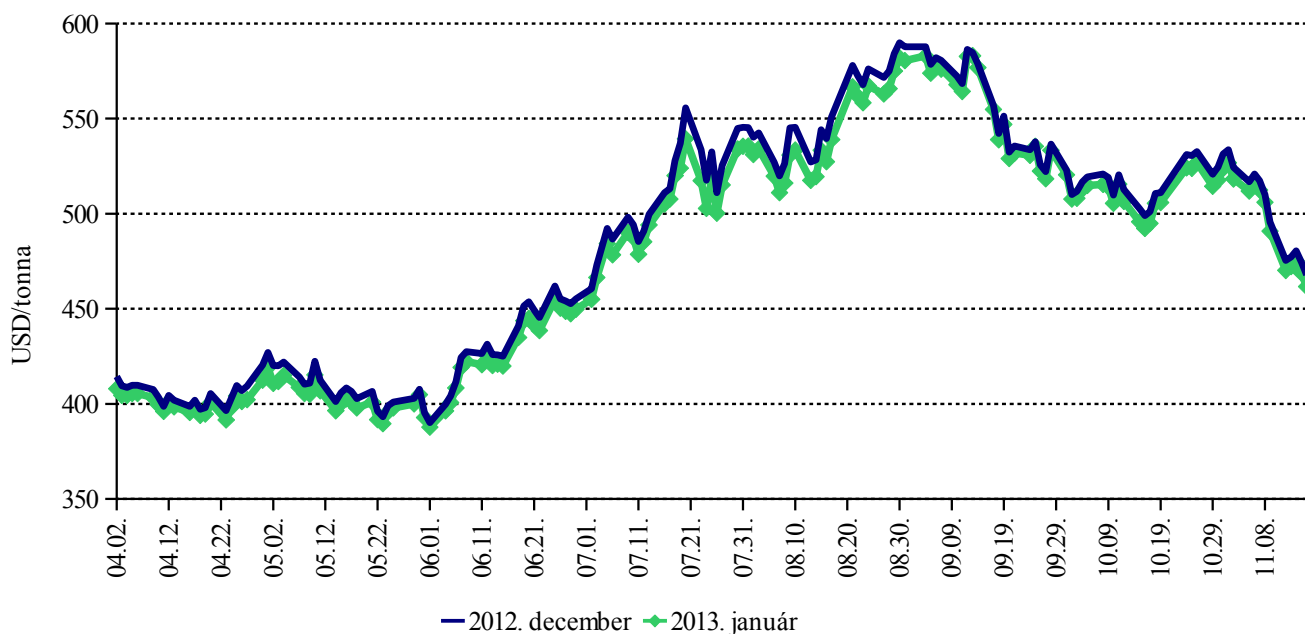
Az olajos magvak és származékainak jegyzése

7. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

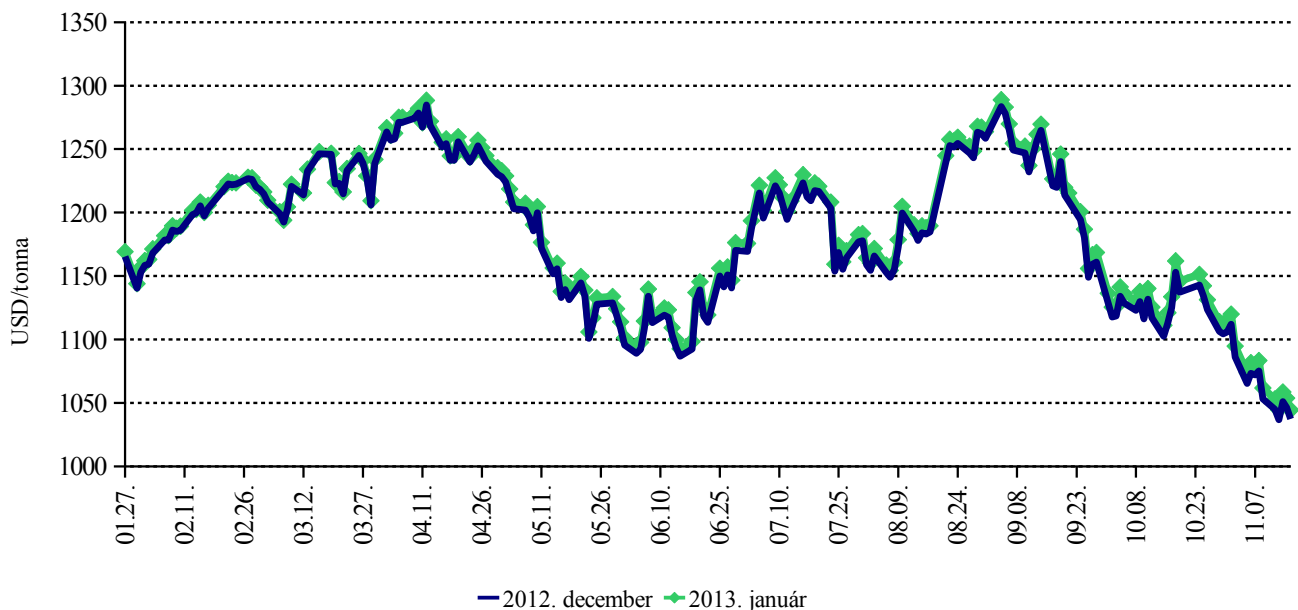
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

8. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

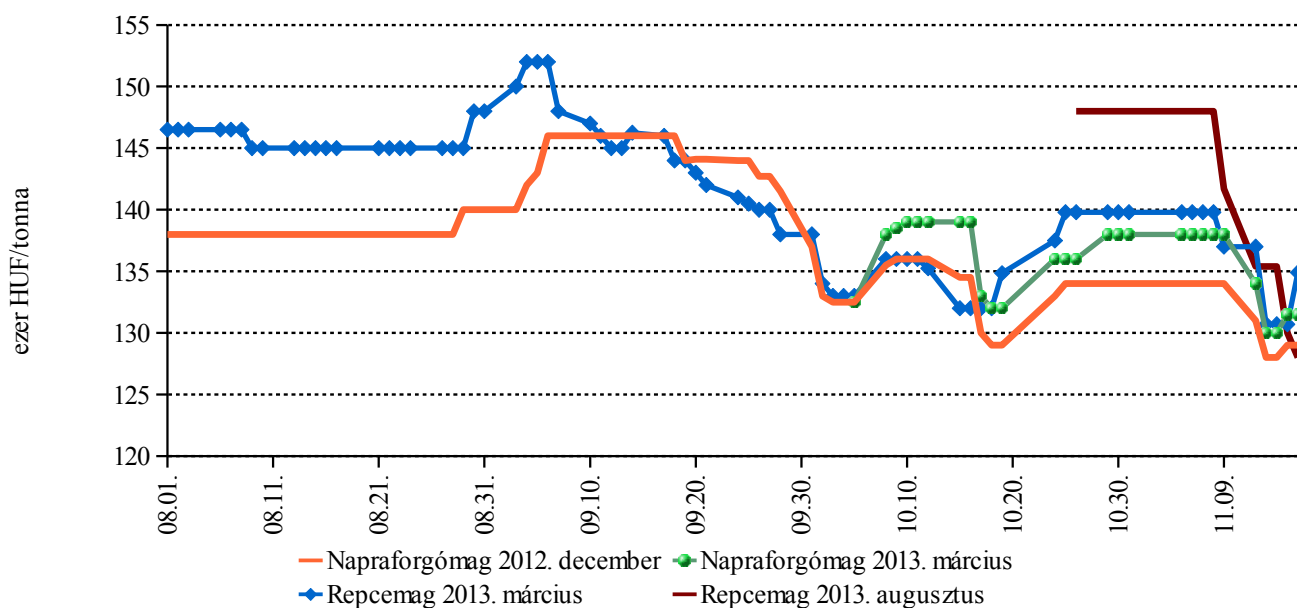
Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

9. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

10. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

8. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára

Megnevezés	Mérték-egység	2011. 45. hét	2012. 44. hét	2012. 45. hét	2012. 45. hét/ 2011. 45. hét százalék	2012. 45. hét/ 2012. 44. hét százalék
Ipari napraforgómag	tonna	28 551	74 167	39 953	140	54
	HUF/tonna	112 562	132 889	133 624	119	101
Repcemag	tonna	3 054	387	1 800	59	466
	HUF/tonna	140 931	137 719	148 767	106	108
Nyers napraforgóolaj	tonna	-	196	193	-	98
	HUF/tonna	-	287 571	287 736	-	100
Napraforgódara	tonna	-	4 823	3 197	-	66
	HUF/tonna	-	55 745	58 617	-	105
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	2 882	1 840	2 373	82	129
	HUF/tonna	50 535	72 952	63 724	126	87

Forrás: AKI PÁIR

9. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2012-10-30	933	265 371
		2012-11-06	933	263 534
		2012-11-13	933	265 520
Napraforgóolaj (finomított)		2012-10-30	1 083	308 058
		2012-11-06	1 083	305 925
		2012-11-13	1 083	308 231
Szójaolaj (nyers)	Olaszország	2012-10-30	928	263 948
		2012-11-06	908	256 469
		2012-11-13	898	255 554
Szójaolaj (finomított)		2012-10-30	978	278 177
		2012-11-06	958	270 599
		2012-11-13	953	271 215
Napraforgódara		2012-10-30	-	-
		2012-11-06	-	-
		2012-11-13	-	-
Repcedara	Ausztria	2012-10-30	-	-
		2012-11-06	-	-
		2012-11-13	285	81 151

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2012. november 16.)

10. táblázat: Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2013. február	465	132 187
2013. május	463	131 689
2013. augusztus	435	123 650
2013. november	434	123 579
2014. február	438	124 575
2014. május	441	125 500

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers **Szójabab**

11. táblázat: Szójabab

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. január	508	113 625
2013. március	503	112 376
2013. május	497	111 012
2013. július	494	110 355
2013. augusztus	485	108 450
2013. szeptember	474	105 936

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

12. táblázat: Szójadara

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2012. december	468	104 588
2013. január	462	103 209
2013. március	451	100 795
2013. május	440	98 406
2013. július	434	97 100
2013. augusztus	425	94 933

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

A londoni árutőzsdén a fehércukor, illetve a New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzései csökkentek október második felében, majd erősödtek 2012. november első felében. A globális cukorárak gyengülését az okozta, hogy Brazília közép-déli régiójában a száraz időjárás segítette a cukornád betakarítását. Novemberben ugyanakkor az előző hónapokban kialakult alacsony globális cukorárak miatti alacsony jövedelem kompenzálása már az árak növekedését eredményezte.

A Nemzetközi Cukor Szervezet (*ISO*) előrejelzése szerint 13 százalékkal több, 5,9 millió tonna lehet a globális cukortöbblet (termelés-fogyasztás) a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz képest. Az *ISO* az évtized végére 200 millió tonnás globális cukorfogyasztást prognosztizál.

A *Datagro* brazil tanácsadó 2012. novemberi jelentése szerint Brazíliában a közép-déli régió cukornád kibocsátása 545-575 millió tonna között alakulhat a 2012/2013. gazdasági évben. Ez magasabb annál az 520 millió tonnás küszöbértéknél, amit az Ausztrál és Új-Zéland-i Banksoport (*ANZ*) szakértői szerint el kell érjen a kibocsátás ahhoz, hogy ne emelkedjenek tovább a globális cukorárak.

Thaiföld a szárazság miatt tovább csökkentette a 2012/2013. gazdasági év cukortermelésére vonatkozó előrejelzését. A kibocsátás 9,2 százalékkal 9,4 millió tonnára eshet vissza az előző évi szezonhoz képest.

India fő cukorkibocsátó régiójában, Maharashtában a cukornádtermés várhatóan 40 százalékkal esik vissza a 2012/2013. gazdasági évben. Az előrejelzések szerint India cukorkibocsátása 23,1 millió tonna lehet a folyó évi szezonban. A Maharashta régió termelése várhatóan ennek 23 százaléka, 5,4 millió tonna lesz.

Pakisztán cukorkibocsátása 13 százalékkal 5,3 millió tonnára nőhet. Az ország cukorfogyasztása előreláthatóan 4,2 millió tonna lesz.

A Kínai Cukor Egyesület (*CSA*) Kína cukortermelését 14 millió tonnára teszi a 2012/2013. gazdasági évben. A termelés 22 százalékkal lehet magasabb, mint az előző évben. A cukornádból előállítható cukor mennyi-

sége 23 százalékkal 12,9 millió tonnára, a cukorrépa alapú cukoré 9 százalékkal 1,1 millió tonnára nőhet a vizsgált időszakban.

A Mexikói Nemzeti Cukor Egyesület (*Conedesuca*) szerint Mexikó 12,5 százalékkal több, 5,7 millió tonna cukrot termelhet a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz képest.

Az EU cukortermelése 9 százalékkal 17,6 millió tonnára csökkenhet a 2012/2013. gazdasági évben az előző szezonhoz viszonyítva. A két legnagyobb cukorkibocsátó tagállam, Franciaország és Németország termelése 8,3, illetve 3,1 százalékkal esik vissza a vizsgált időszakban. Franciaországban a cukorrépa betakarítható területe 1 százalékkal csökkent, 390 ezer hektárra változott 2012-ben az előző évihez képest. A cukorkibocsátás 85,8 tonna/hektár hozam mellett 10,1 százalékkal 33,5 millió tonnára csökken. Németország cukortermelése 3,1 százalékkal 4,5 millió tonnára mérséklődhet. Ez a cukorrépa-termésátlag várhatóan 9 százalékos (70,1 tonna/hektárra), továbbá a termőterület 1 százalékos (393,7 ezer hektárra) csökkenésére vezethető vissza.

Az Európai Bizottság tájékoztatása alapján az uniós kvótacukor ára 33 százalékkal emelkedett 2011 januárja óta. Ezzel szemben a világpiaci ár 27 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. Az uniós fehércukor értékesítési ára 2012 augusztusában 54 százalékkal volt magasabb, mint a világpiaci ár. Az Európai Bizottság a jelenlegi tagállami árjelentés reformján dolgozik, hogy az uniós kvótacukor átlagos értékesítési áráról korábban álljon rendelkezésre információ.

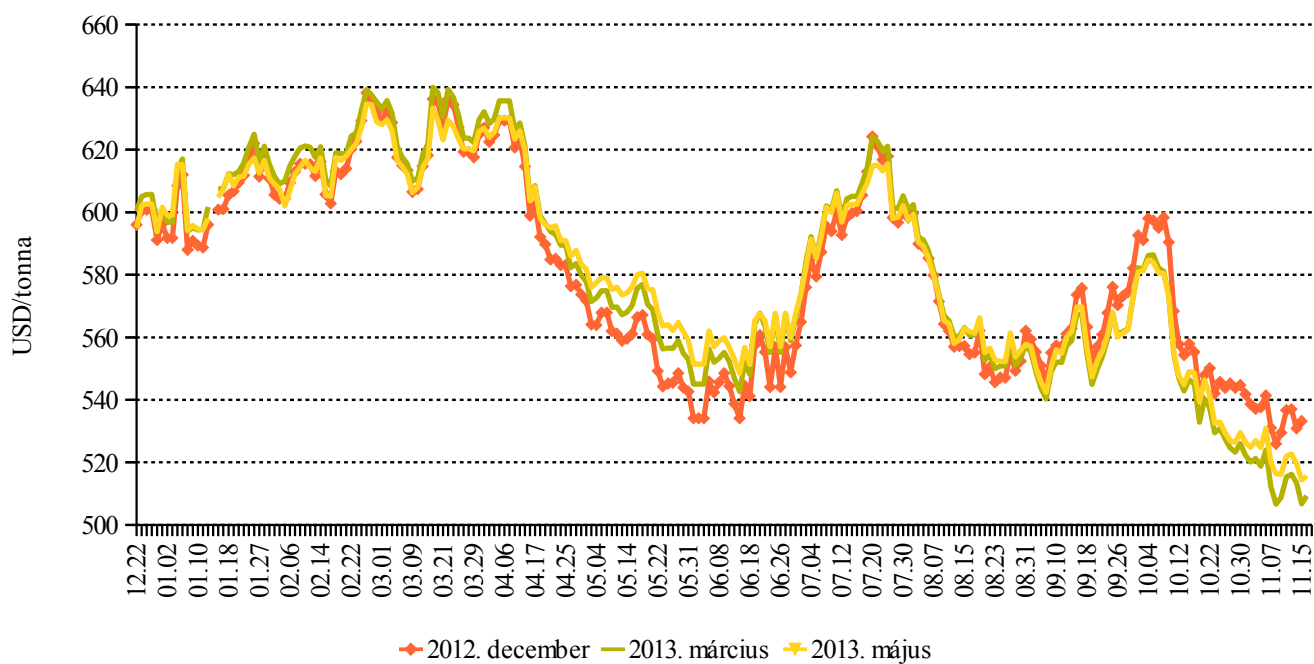
A NÉBIH jelentése szerint 2012. november 12-ig az összes terület 72 százalékaról, 12488 hektárról takarították be a cukorrépat. A termésátlag 41,3 tonna/hektár volt. A Magyar Cukor Zrt. 2012. szeptember 19-én kezdte meg a kampányt, a cukortartalom várhatóan 16,8 százalék körül alakul. A cukorgyár 811 ezer tonna cukorrépa felvásárlására számít 2012-ben.

Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára 296 forint/kg volt 2012 októberében, nem változott lényegesen az előző havhoz képest.

Agrárpolitikai Hírek

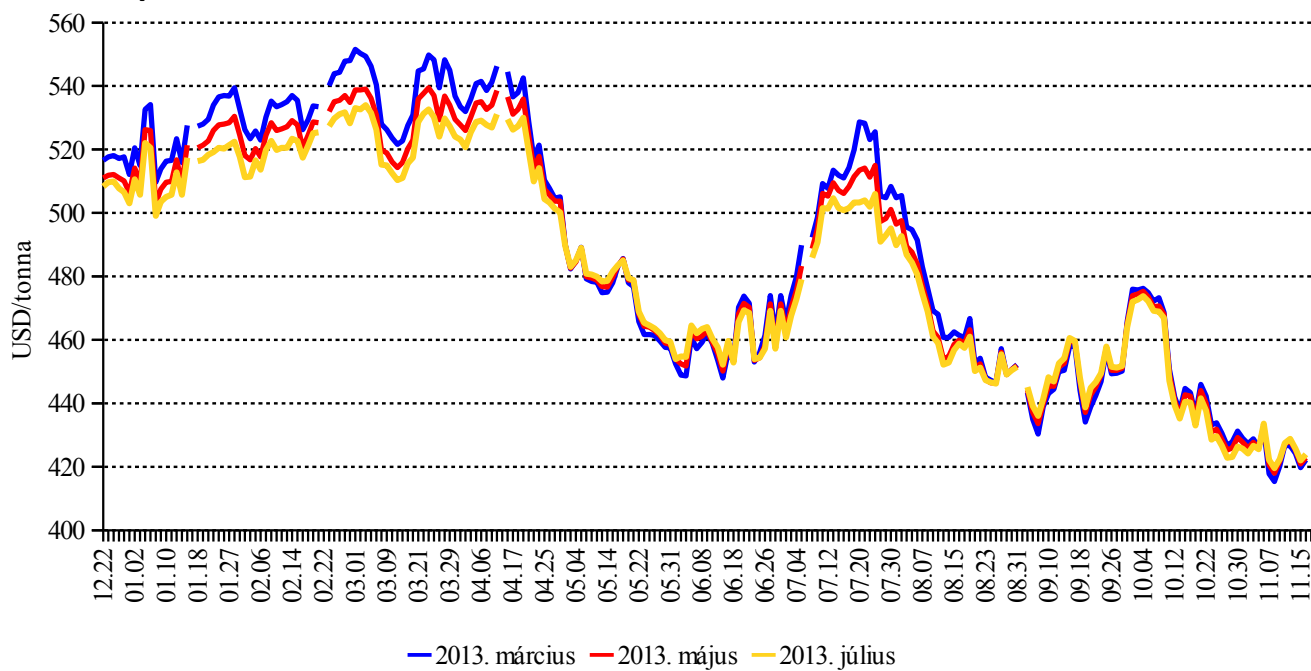
- Az indiai kormány visszautasította az állami cukorgyárak kérését, a cukor 10 százalékos importvámjának eltörlését.

11. ábra: A fehércukor különböző határidőkre szóló kötési ára a londoni árutőzsdén

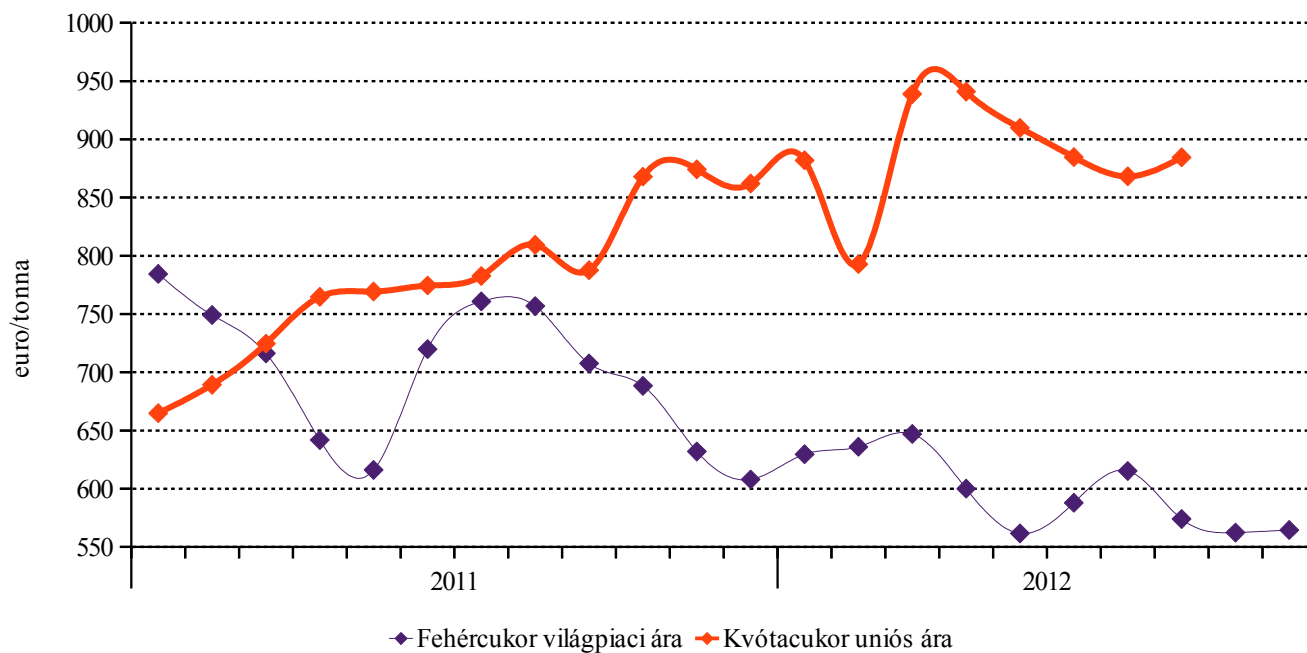
Forrás: London International Financial Futures and Options Exchange

12. ábra: A nyerscukor különböző határidőkre szóló kötési ára a New York-i árutőzsdén

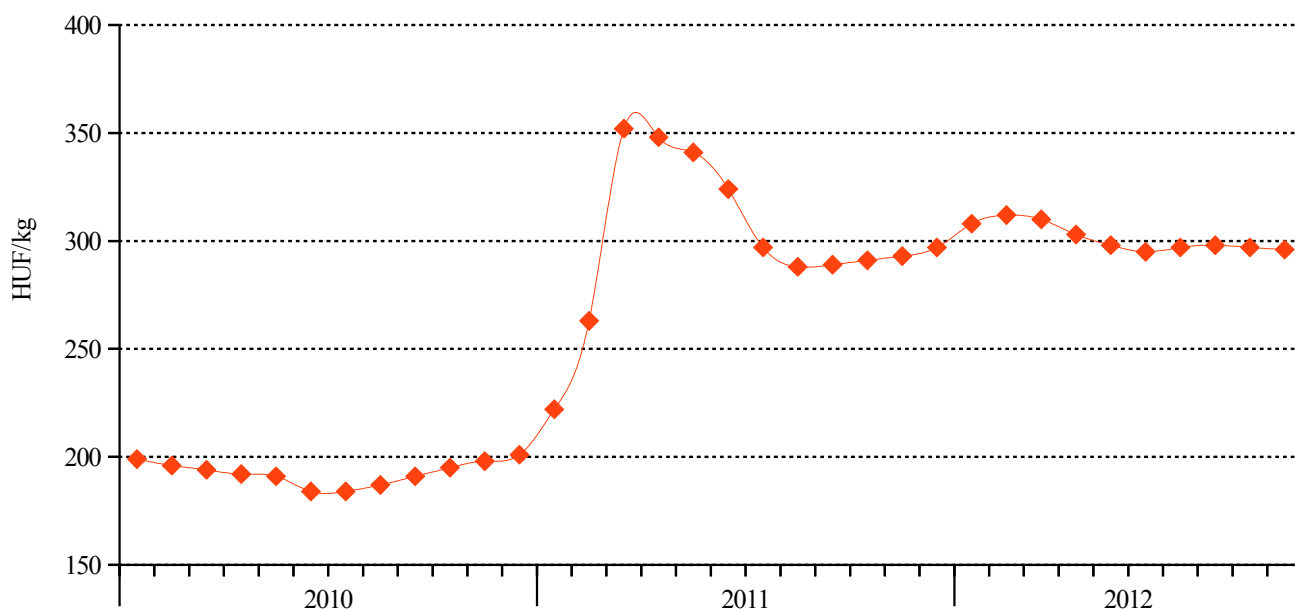
Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

13. ábra: A fehércukor világsi és a kvótacukor Uniósi ára

Forrás: Bizottság, USDA ERS

14. ábra: A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

Forrás: KSH

